

PLAN DIGITALIZACIJE GRADSKJE KNJIŽNICE I ČITAONICE „VIKTOR CAR EMIN“ OPATIJA ZA RAZDOBLJE OD 2026. DO 2030. GODINE

UVOD

Plan digitalizacije Gradske knjižnice i čitaonice „Viktor Car Emin“ Opatija temelji se na Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19, 98/19, 114/22, 36/24), Zakonu o autorskom pravu i srodnim pravima (NN 111/21), Standardu za digitalne knjižnice (NN 103/21), Pravilniku o zaštiti, reviziji i otpisu knjižnične građe (NN 27/23) te Smjernicama za digitalizaciju kulturne baštine Ministarstva kulture i medija (2020., 2023.).

Digitalizacija građe Gradske knjižnice Opatija započela je 2016. godine kada se snimljena građa iz ostavštine Viktora Cara Emina kao dijela Zavičajne zbirke Knjižnice Opatija, pohranjena u područnoj knjižnici u Lovranu, počela objavljivati na online sustavu za izgradnju digitalnih zbirki LoCloud.

SVRHA I CILJ

Digitalizaciji zavičajne građe pristupa se s ciljem zaštite fizičkih primjera izvornika kako bi se smanjilo njihovo korištenje, odnosno u potpunosti zamijenilo digitalnom inačicom, povećanja dostupnosti i vidljivosti sadržaja omogućavanjem online pristupa građi stručnoj i znanstvenoj zajednici i široj javnosti, stvaranja novih proizvoda i usluga (virtualne izložbe, korištenje građe za različite programe i sl.), upotpunjavanje fonda Knjižnice (nabava preslika radi upotpunjavanja dijela građe koji nedostaje) i digitalizacije na zahtjev korisnika.

U skladu sa Smjernicama za digitalizaciju kulturne baštine Ministarstva kulture i medija, kao i jednom od glavnih zadataka narodnih knjižnica – ustrojem zavičajne zbirke, prioritet pri odabiru građe za digitalizaciju ima građa iz Zavičajne zbirke Gradske knjižnice Opatija, naročito rijetka građa, vrijedna i/ili tražena građa vezana za zavičajnu povijest i kulturu Opatije i Kvarnera te fizički ugrožena građa. Pri odabiru građe za digitalizaciju, uzimaju se u obzir neki od sljedećih kriterija:

- rijetkost i jedinstvenost
- umjetnička, kulturna, znanstvena i druga vrijednost
- važnost za ustanovu

- važnost za razumijevanje određenoga predmetnog područja
- široko ili duboko pokrivanje određenoga predmetnog područja
- koristan ili najnoviji sadržaj
- podaci o predmetima ili skupinama predmeta koji su drugdje nedostavno dokumentirani
- građa koja će u digitalnom obliku dobiti na vrijednosti
- građa koja će dugoročno biti zanimljiva korisnicima
- iznimno tražena građa.

PLAN DIGITALIZACIJE

U razdoblju od 2026. do 2030. godine nastavit će se digitalizacija građe iz Zavičajne zbirke: stari turistički vodiči Opatije i Kvarnera, odabrana građa iz ostavštine Marija Glogovića (stare razglednice i fotografije), odabrana građa iz ostavštine Rikarda Katalinića Jeretova te *Opatijska komuna* – mjesečnika koji je izlazio od ožujka 1979. do 1990. godine, a bavio se problemima i svakodnevnim životom u tadašnjoj općini Opatija.

PROVEDBA DIGITALIZACIJE

Digitalizirana građa je 2022. godine migrirana na portal Indigo – informacijski sustav za obradu metapodataka i unos digitalizirane građe. Digitalizacija se provodi u suradnji s vanjskim suradnikom, tvrtkom ArhivPro iz Koprivnice kojoj se dostavlja odabrana građa, a osoblje knjižnice zaduženo je za unos metapodataka i oblikovanje zbirke na portalu. Digitalizirana građa na repozitoriju izrađena je u JPG i PDF formatima.

Objava i pristup digitaliziranoj građi omogućena je putem digitalne knjižnice *Liburnijski škabelini* na mrežnoj adresi <https://digitalnaknjiznicapgz.hr/opatija/> kao dijela zajedničkog portala Zavičajna digitalna knjižnica Primorsko-goranske županije dostupnog na adresi: <https://digitalnaknjiznicapgz.hr/>

Sredstva za digitalizaciju osiguravaju se prijavama na natječaje Primorsko-goranske županije te iz vlastitih sredstava Knjižnice.

ZAKLJUČAK

Plan digitalizacije Gradske knjižnice i čitaonice „Viktor Car Emin“ Opatija dostavlja se Centru za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice (NSK). Osim Plana, svake godine NSK se dostavlja

i popis građe za digitalizaciju za sljedeću godinu prema uputama Centra za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice.

U skladu sa Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti i Pravilnikom o obveznom primjerku, Knjižnica će dostavljati NSK digitaliziranu građu kao obvezni primjerak na način na koji to propisuje NSK.

Plan digitalizacije Gradske knjižnice Opatija javno se objavljuje na mrežnim stranicama Knjižnice na adresi: <https://www.gk-opatija.hr/>